

UOT 811.133.1.

Sevda Allahyarova

Azərbaycan Dillər Universiteti

xaricidiller@yandex.ru

TƏRCÜMƏ, TƏRCÜMƏ PROSESİ VƏ TƏRCÜMƏÇİ SƏRİŞTƏSİ

Açar sözlər: *tərcümə, tərcümə prosesi, tərcüməçi səriştəsi, şeir tərcüməsi.*

Key words: *translation, the translation process, translator's skills, poetical translation.*

Ключевые слова: *перевод, процесс перевода, компетенция переводчика, поэтический перевод.*

Xarici dili bilmək, bu həmin dildə danışmaq, yazmaq və tərcümə etmək, yəni, həmin dildə olan mətnləri başa düşməkdir. Amma bununla bərabər – hətta hərfi tərcümə belə unikal fəaliyyət növü olub böyük məna universumundan (*universum* fəlsəfi termin olub “kainat”, “bəşər” kimi tərcümə olunur) çıxış edərək, ilkin olaraq kompleks mənalardan müqayisəsini tələb edir. Bura daxildir: insanın və insan həyatının məna universumu, ayrı-ayrı qrup və xalqların mədəniyyət universumu və ayrı-ayrı subyektlərin – müəllifin məna universumu. Bu çoxsaylı universumlar saysız-hesabsız tərcümə variantlarının yaranmasına səbəb olur. Bu baxımdan məzmun dəqiqliyi də müxtəlif ola bilər – çünki bu zaman müxtəlif səviyyəli tərcümələr əmələ gəlir.

Qeyd etmək lazımdır ki, bu və ya başqa bir dildə sərbəst danışmaq və üstəlik hər hansı bir ədəbi-bədii əsəri tərcümə etmək üçün tərcümə sahəsində, sferasında da peşəkarlığa yiyələnmək lazımdır. Müxtəlif tərcümə variantları ilə qarşılaşıb, onları müqayisə edərək bu fenomeni araşdırmaq və onun inkişaf yollarını tapmaq olar.

Müasir praktika tərcümənin keyfiyyətinə yüksək tələblər qoyur: Sadə “maşın” tərcüməsi ilə bərabər, çoxlu müəllif tərcümələri mövcuddur ki, bu zaman tərcüməçi təkcə həmmüəllif rolunda yalnız məna, anlayış və konstruksiyaları tərcümə edən deyil, həmçinin yeni mədəniyyətdə (cəmiyyətdə) səsələnəcək mətnin tamamlayıcısı kimi də çıxış edir. Bu tamamlamalar və transformasiyalar həmişə çox risklidir. Bu özünü əsasən bədii, çoxpilləli, çoxmənalı, tərcümə edilən dilin, xalqın spesifik, mədəni – tarixi məzmununda olan mətn tərcümələrində, həmçinin əsərin “sirri” ni “sehri” ni təşkil edən sətiraltı, psixoloji kombinasiyalardan istifadə edən müəlliflərin əsərlərinin tərcümələrində göstərir [10, s.1].

Tədqiqatın əsas hissəsi – Tərcümə anlama prosesi olub, həm ana dilində, həm də tərcümə olunan dildə transordinar biliklər tələb edir. Tərcümənin çətinlikləri xüsusən özünü poetik tərcümədə göstərir. Bu baxımdan bəzi tərcümə növlərini nəzərdən keçirək:

1. Peşəkar olmayan tərcüməçilərin istifadə etdiyi primitiv, ilkin tərcümə strategiyası çox vaxt mexaniki olur. Yəni bu zaman tərcümə kifayət qədər keyfiyyətli ola bilər və tərcüməçi şeirin psixoloji atmosferinin və ritminin bəzi aspektlərini verə bilər. Amma bəzən elə tərcümələrə rast gəlinir ki, müəllif hətta öz ana dilinin zənginliyindən belə istifadə edə bilmir. Yəni söz ehtiyatı o qədər kasad olur ki, müəyyən mərhələdə ana dilinə tərcümədə uyğun sözlərin tapılmasında çətinliklər yaranır. (məs: söz ehtiyatının az olması, fikir və ideyanın qeyri – dəqiq və səhv çatdırılması, mətnin başa düşülməməsi, orfoqrafik, qrammatik və stilistik qaydalarını bilməmək və s.)

2. Digər tərcümə növü – ekviritmik tərcümə başqa bir tərcümə strategiyasını əks etdirir. Bu tərcümə növündən əsasən şeir tərcüməsində, mahnı və yaxud operaların librettolarının tərcüməsində istifadə olunur. Belə tərcümə zamanı şeir ölçülərinə uyğun olaraq tərcümə olunan şeirin heca, vurğu ölçüləri saxlanılır. Bu zaman tərcüməçi tərcümə edə bildiyini tərcümə edir, yəni oxucuya yaxud tamaşaçıya müəllifin demək istədikləri deyil, mətnin xarici psixoloji atmosferi çatdırılır. Ekviritmik tərcümə tam, yaxud qismən ola bilər [10, s.2].

Azərbaycan dilinə tərcümə edilmiş əsərlərə bu tərcümə növündən yanaşsaq maraqlı məqamlarla ortaya çıxır. Azərbaycan dilinə tərcümə edilmiş əsərlərin çox böyük bir qismi məşhur şair və yazıçılar tərəfindən tərcümə edilib. Burada maraqlı cəhət odur ki, onların əksəriyyəti xarici dillərin demək olar ki heç birini bilməyib. Burdan belə nəticəyə gəlmək olur ki, Azərbaycan dilinə tərcümə olunan əsərlər originaldan deyil, 2-ci dildən, çox vaxtda rus dilindən tərcümələrdir. Belə əsərlərdə mədəni – tarixi məzmun və mənaya kifayət qədər yer verilmir, tərcüməçi – müəllif daha çox öz təcrübəsindən çıxış edib, əsərin daxili məzmununu çatdırmağa çalışır.

3. 3-cü növ tərcümə təkcə uyğun tərcümə deyil. Bu tərcümə zamanı original mətnin atmosferi saxlanılır. Belə tərcümələrdə təkcə əsərin dərinliyi, zənginliyi deyil, həmçinin tərcüməçinin həm öz ana dilini, həm də xarici dili dərinləndirən bilməsi özünü göstərir. Belə tərcümələrdə “tərcümə” originaldan daha zəngin görünür. Bu zaman mətnin ana dilində zənginləşməsi və ana dilinin özünü digər mədəniyyətlərlə zənginləşdirməsi prosesi gedir. Məsələn: Vilayət Hacıyev: Erix Mariya Remark “Zəfər tağı” [8]. Tərcümədə materialın seçimi də güclü işin alınması üçün əsas faktorlardan biridir. Bu əsasən bədii tərcüməyə aiddir. Əsəri seçərkən əlbətdə ki, şəxsiyyət, dünya-

görüşü, xarakter və bir sıra başqa amillər özünü göstərir [13, s.1]. Bütün bu deyilənləri nəzərə alaraq tərcümə etdiyim bir neçə şeir haqqında yazmaq istəyirəm. Burada da bəzi məqamlara toxunmaq yerinə düşər. Bunlar aşağıdakılardır:

1. Tərcümə prosesi
2. Çətinliklər
3. Tərcüməçi səriştəsi
4. Lüğət [7, 9, 14, 16]

İlk olaraq onu qeyd edim ki, şeirlər orijinaldan tərcümədir. Tərcümə zamanı qarşıya çıxan əsas problem lüğət problemi olub:

1. Azərbaycan dilində olan ikidilli lüğətlər axtarılan sözün ən çoxu 20-30%, bəlkə də ondan da az variantını verə bilir;
2. Azərbaycan dilində olan lüğətlərdə verilən sözlər kontekstə, yəni məzmunu çox vaxt uyğun gəlmir;
3. Tərcümə zamanı rus və türk dilində olan lüğətlərdən istifadə zəruriyyəti yaranır ki, bu da əlavə çətinliklər yaradır;
4. Xarici dildə olan izahlı lüğətlərdə isə həmin sözün yalnız izahı verilir ki, bu da konkret sözü tapmaqda çətinliklər yaradır;

Bu sadalanan məqamların şeir tərcüməsi prosesində necə çətinliklər yarada biləcəyini təsəvvür etmək yəqin ki çətin deyil. Tərcümə prosesinin özünə gəldikdə ilkin olaraq, məqsəd şeirlərin məna dərinliyinə varmaq olub. Şeir mənə və məzmununu maksimal dərəcədə saxlamaq şərti ilə qafiyə, sətir, bənd xüsusiyyətləri nəzərə alınır. Tərcümə prosesi əlbəttə ki, naməlum sözlərin axtarışı, düzgün variantın seçilməsi, ümumi məzmunu uyğunluq ardıcılığı ilə gedir. İstifadə olunan lüğətlər əsasən rus dilində olub.

Tərcümə olunan şeirlər fransız romantizminin əsas simalarından biri, yazıçı, şair və dramaturq, siyasi və ictimai xadim Viktor Hüqonundur.

Bu məqalədə bu şeirlərin original variantla tərcüməsini verirəm. Şeirlərin çoxu adsızdır. Bu Hüqonun şeirləri üçün xarakterik bir cəhətdir.

[2]
XXIII66

*L'aube naît et ta porte est close!
Ma belle, pourquoi sommeiller?
A l'heure où s'éveille la rose
Ne vas – tu pas te réveiller?*

*O ma charmente,
Ecoute ici
L'amant qui chante
Et pleure aussi!*

*Tout frappe à ta porte bénie;
L'aurore dit: Je suis le jour!
L'oiseau dit: Je suis l'harmonie!
Et mon coeur dit: Je suis l'amour!*

*O ma charmente,
Ecoute ici
L'amant qui chante
Et pleure aussi!*

*Je t'adore ange et t'aime femme.
Dieu qui par toi m'a complété
A fait mon amour pour ton âme
Et mon regard pour ta beauté!*

*O ma charmente,
Ecoute ici
L'amant qui chante
Et pleure aussi!*

Février 18.....

**BAŞQA BİR NƏĞMƏ
XXIII**

*Dan sökülür, ötür bülbül
Mələk niyə oyanmırsan?
Oyanır bağçada gül
Güllərdən də sən nazlısan*

*Dinlə gözəl, dinlə məni
Dinlə dərddli bu bəndəni
Gözü ağlar məşuqunun
Vəsf edəndə bil ki səni*

*Aç qapını gözəl pəri
Dinlə! – deyir sübh səhəri
Quşlar da döyür qapını
Sevgim oyadır hamını*

*Dinlə gözəl, dinlə məni
Dinlə dərqli bu bəndəni
Gözü ağlar məşuqunun
Vəsf edəndə bil ki səni*

*Yaradana qurban olum
Tən yaradıb sanki bizi
Qəlbin üçün məhəbbətim
Baxışımçün gözəlliyin
Heyranın olduğum mələk timsallı
Sevdiyim ey gözəl pəri*

*Dinlə gözəl, dinlə məni
Dinlə dərqli bu bəndəni
Gözü ağlar məşuqunun
Vəsf edəndə bil ki səni*

Fevral 18....

XXV [2]

*Puisque j'ai mis ma lèvre à ta coupe encor pleine;
Puisque j'ai dans tes mains posé mon front pâli;
Puisque j'ai respiré parfois la douce haleine
De ton âme, parfum dans l'ombre enseveli;*

*Puisqu'il me fut donné de t'entendre me dire
Les mots où se répand le coeur mystérieux;
Puisque j'ai vu pleurer, puisque j'ai vu sourire
Ta bouche sur ma bouche et tes yeux sur mes yeux;*

*Puisque j'ai vu briller sur ma tête ravie
Un rayon de ton astre, hélas! voilé toujours;
Puisque j'ai vu tomber dans l'onde de ma vie
Une feuille de rose arrachée à tes jours;*

*Je puis maintenant dire aux rapides années:
– Passez! passez toujours! je n'ai plus à vieillir!
Allez – vous – en avec vos fleurs toutes fanées;
J'ai dans l'âme une fleur que nul ne peut cueillir!*

*Votre aile en le heurtant ne fera rien répandre
Du vase où je m'abreuve et que j'ai bien rempli.
Mon âme a plus de feu que vous n'avez de cendre!
Mon cœur a plus d'amour que vous n'avez d'oubli!*

Février 18.....

XXV

*Piyalənə söykənmişdi dodağım
Ovcun içindəydi ağarmış alnım
İncə nəfəsindən duydu nəfəsim
Sənin könlünün gizli həvəsin*

*Gizli qəlbin sirrlərini
Sən anlatdın aşiqinə
Tanrım mənə bəxş eylədi
Bir ağlayıb, bir gülməyi
Dərdindən öldüyüm bir gözəl pəri
Vurğunu olduğum nazlı dilbərlə*

*Səma şöləsi tək işıq saçırdın
Amma hərdən məndən qorxub qaçırdın
İnanmırdım bəxtimin bu gününə
Bir gül kimi ətir saçdın ömrümə*

*Yel qanadlı illər ötün
Ötün keçin taleyimdən
Qocalmaqdan qorxmuram mən
Ötün, ölmüş gülləridə
Özünüzlə siz aparın
Qəlbimdə bir gülüm var ki
İllər! Bacarsaz? – Qoparın!*

*Sevgi piyaləsindən içdim doyunca
Hicranın açısın vüsaldan çıxdım.
Ayrılıq illəri, bilinki, daha
Sevgi istəyirdim sevgimə çatdım.
Siz kül olsaz, yetməz mənim
Ürəyimin ataşınə.
Siz unutsaz mənim qəlbim
Daim sadıq öz eşqinə.*

Fevral 18....

A Mlle Fanny De P. [I]

IX

*O vous que votre âge défend,
Riez ! tout vous caresse encore.
Jouez ! chantez ! soyez l'enfant !
Soyez la fleur ! Soyez l'aurore !*

*Quant au destin, n'y songez pas.
Le ciel est noir, la vie est sombre.
Hélas ! Que fait l'homme ici – bas ?
Un peu de bruit dans beaucoup d'ombre.*

*Le sort est dur, nous le voyons,
Enfant ! souvent l'oeil plein de charmes
Qui jette le plus de rayons
Répand aussi le plus de larmes.*

*Vous que rien ne vient éprouver,
Vous avez tout ! joie et délire,
L'innocence qui fait rêver,
L'ignorance qui fait sourire.*

*Vous avez, lys sauvé des vents,
Coeur occupé d'humbles chimères,
Ce calme bonheur des enfants,
Pur reflet du bonheur des mères.*

*Votre candeur vous embellit.
Je préfère à toute autre flamme
Votre prunelle que remplit
La clarté qui sort de votre âme.*

*Pour vous ni soucis ni douleurs.
La famille vous idolâtre.
L'été, vous courez dans les fleurs;
L'hiver, vous jouez près de l'âtre.*

*La poésie, esprit des cieux,
Près de vous, enfant, s'est posée ;
Votre mère l'a dans ses yeux,
Votre père dans sa pensée.*

*Profitez de ce temps si doux !
Vivez ! – La joie est vite absente ;
Et les plus sombres d'entre nous
Ont eu leur aube éblouissante.*

*Comme on prie avant de partir,
Laissez – moi vous bénir, jeune âme, -
Ange qui serez un martyr !
Enfant qui serez une femme !*

Février 1840

Mlle Fanni DÖ P- ya
IX

*Körpə qədər qayğısız
Sübh şafəqi tək parlaq
Ey ecazkar varlıq
Ey ilahi gözəl
Danış, rəqs et, sən oyna
Sən bir gülsən, bir çiçək*

*Tale haqda fikirləşmə
Sən qayğısız ömür yaşa
İnsan köçəri bir quşdur
Bir gün ömrün vurur başa*

*Həyat çətin, insan gücsüz,
Məğlub edir onu, sözsüz
Bir gün sevincdən gülən göz
Bir gün yaşla dola bilər*

*Sınamayıb tale səni,
Sevinc, arzu yol yoldaşın
Hələ paksan, güllər kimi
Dəyməyib daşlara başın*

*Arzular qoynunda hələ uçursan,
Qəlbin, bilirəm sevinc məskəni
Tale xoşbəxtlik bəxş edib sənə
Anan bəxş edərtək o xoşbəxtliyi.*

*Sənin gözəlliyin saflığındadır
Bu saflıq mənimçün hər şeydən üstün,
Baxanda gözlərin dərinliyinə
Görürəm qəlbinin saflığın bütün*

*Ağrı, acı səndən uzaq
Bəsləyirlər gül tək səni
Yayda güllər içində bir gülsən
Qışda isti ocaq sənin*

*Şəriyyat deyilən bir varlıq sənin
Uşaq saflığına heyrandır inan
Ananın gözləri, atanın fikri
Sanki ilham alır həmin varlıqdan*

*Bu şirin anları sən ucuz tutma
Yaşa! – Xoşbəxtlik tez ötüb keçir
Aramızdakı biçarə kəslər,
Bilki xoşbəxti olmuş keçmişin.*

Fevral 1840

XXVII69 [3]

*La pauvre fleur disait au papillon céleste :
- Ne fuis pas !
Vois comme nos destins sont différents. Je reste,
Tu t'en vas !*

*Pourtant nous nous aimons, nous vivons sans les hommes
Et loin d'eux,
Et nous nous ressemblons, et l'on dit que nous sommes
Fleurs tous deux !*

*Mais, hélas ! l'air t'emporte et la terre m'enchaîne.
Sort cruel !
Je voudrais embaumer ton vol de mon haleine
Dans le ciel*

*Mais non, tu vas trop loin ! – Parmi des fleurs sans nombre
Vous fuyez,
Et moi je reste seule à voir tourner mon ombre
A mes pieds !*

*Tu fuis, puis tu reviens, puis tu t'en vas encore
Luire ailleurs.
Aussi me trouves – tu toujours à chaque aurore
Toute en pleurs !*

*Oh ! pour que notre amour coule des jours fidèles,
O mon roi,
Prends comme moi racine, ou donne – moi des ailes
Comme à toi !*

XXVII

*Sevirdilər bir – birini kəpənəklə qızılgül,
Kəpənək hey uçurdu, tək qalırdı qızılgül,
Taleləri müxtəlif olan bu sevgililər
Biri torpağa bağlı, biri məkanı göylər*

*Sevirdilər bir – birini insanlardan xəlvəti
Deyərdin iki güldür sanki iki sevgili
Qızılgül hey gileyli deyirdi kəpənəyə
Səni yellər aparır, mən bağliyam kötüyə.
Necə acı taledir bu
Qovuşmaqçün sənə mən
Nəfəsimlə uçuşunu dondurmaq istəyirəm
Ancaq sən çox uzaqsan, saysız güllər içində
Mən qalmışam yenə yalqız
Kölgəmin “keşiyində”
Sən uçursan, qayıdırsan, yox olursan yenidən
Hər sübh məni tapsanda göz yaşları içində
Etibarlı məhəbbət istəyiriksə əgər
Ya gəl səndə köklü ol,
Ya mənə də qanad ver.*

XXIV [2]

*Quand tu me parles de gloire,
Je souris amèrement.
Cette voix que tu veux croire,
Moi, je sais bien qu'elle ment.*

*La gloire est vite abattue :
L'envie au sanglant flambeau
N'épargne cette statue
Qu'assise au seuil d'un tombeau.*

*La prospérité s'envole.
Le pouvoir tombe et s'enfuit.
Un peu d'amour qui console
Vaut mieux et fait moins de bruit.*

*Je ne veux pas d'autres choses
Que ton sourire et ta voix,
De l'air, de l'ombre et des roses
Et des rayons dans les bois !*

*Je ne veux, moi qui me voile
Dans la joie ou la douleur,
Que ton regard, mon étoile !
Que ton haleine, ô ma fleur !*

*Sous ta paupière vermeille
Qu'inonde un céleste jour,
Tout un univers sommeille ;
Je n'y cherche que l'amour !*

*Ma pensée, urne profonde,
Vase à la douce liqueur,
Qui pourrait emplir le monde,
Ne veut emplir que ton coeur !*

*Chante ! en moi l'extase coule.
Ris – moi ! c'est mon seul besoin.
Que m'importe cette foule
Qui fait sa rumeur au loin !*

*Dans l'ivresse où tu me plonges,
En vain, pour briser nos noeuds,
Je vois passer dans mes songes
Les poètes lumineux.*

*Je veux, quoi qu'ils me conseillent,
Préférer, jusqu'à la mort,
Aux fanfares qui m'éveillent
Ta chanson qui me rendort !*

*Je veux, dût mon nom suprême
Au front des cieux s'allumer,
Qu'une moitié de moi – même
Reste ici – bas pour t'aimer !*

*Laisse – moi t'aimer dans l'ombre,
Triste ou du moins sérieux.
La tristesse est un lieu sombre
Où l'amour rayonne mieux.*

*Ange aux yeux pleins d'étincelles,
Femme aux jours de pleurs noyés,
Prends mon âme sur tes ailes,
Laisse mon coeur à tes pieds !*

Octobre 18 37.

XXIV

*Sən şöhrətdən danışarkən,
Mən gülürəm kədərlə
Alışdığın şux səs artıq
Həmdəm olmuş qəhərlə*

*Şöhrət getdi, gözdən itdi
Arzularım puç olubdur
Artıq ruhsuz bir bədənəm,
Ruhsuz yaşamaq sonumdur.*

*Şən – şöhrətim əldən getdi
Hakimiyyət sona yetdi
Məhəbbət təsəllim olub
O həm gücdü, həm qüvvətdi*

*Başqa heç nə istəmirəm
Sevginlə gəl yaşat məni,
Təbəssümün həm səsinlə
Gəl aç mənim səhərimi.*

*İstəmirəm mən gizlədim
Nə sevinci, nə kədəri
Baxışların ulduzumdur
Nəfəsin tər, saf çiçəyim*

*Qızarmış gözlərin sənin
Qərq etmiş səmanı yaşa,
Bütün bəşər yatır, lakin
Mənim üçün
Eşqsiz, yuxu gəlmir başa*

*Fikrim dərin, fikrim sədsiz
Şirin şərbət dolu, sözsüz
Dünyanı bil duyan bu kəs
Yalnız sənin qəlb həmdəmin*

*Oxu gözəl qoy dinləyim,
Nəğmən təsəllimdir mənim,
Gülüşünə mən möhtacam
Eşidən də titrər qəlbim.*

*Məst olmuş aşiqəm
Yuxumda görürəm mən
Hədər yerə “ o şairlər”
İstəyirlər ayırsınlar bizi – bizdən.*

*Nə deyirlər qoy desinlər
İstəyirəm sona qədər
Yalnız sənin nəğmən olsun
Mənə həmdəm, dayaq, sipər*

*İstəyirəm öz adımdan and içərək
Göylər qarşısında əl açaraq
Deyim ki, ölsəm də mən,
Qəlbimi səni sevməkçün,
Qoyub gedirəm.*

*İcazə ver kölgədən mən sevim səni,
Qəmli bir aləmdən seyr edim səni,
Kədər, qaranlıq bir güşədir, orda
Məhəbbət şöləsi dağdır qəmi.*

*Gözləri nur saçan mələk,
Günləri ağlar keçən yar,
Qəlbimi al qanad üstə
Qoy tapdasın ürəyimi sənin ayaqlar*

Oktyabr 1837.

İstifadə olunmuş ədəbiyyat

1. Google.com/seach ?= the+ lieder+ net+ archive
2. Google.com/ seach ? bonjourpoesie.fr
3. Google.com/seach ? Poésie Française © 1996 – 2022
4. Google.com/seach ? Collection Bibliothèque de la Pléiade – Gallimard
5. Google [https:// www. lieder. net](https://www.lieder.net)
6. Google [https://gallica](https://gallica.bnf.fr). Bnf. (Bibliothèque nationale de France) Fr.
7. Google.com/seach ? Reservo Dictionnaire – Dictionnaire en ligne gratuit
8. Наси́ев, В.Т. Ерих Мари́я Рема́рк Зəфəр тағи (Алман диліндən tərcümə). – Bakı: Yazıçı, – 1986
9. <http://az.softwore.org/apps/download-polyglot-azeri-dictionaries-for-windows.html> Poliglot(Azeri dictionaries)
10. Арпентьева, М. Р. Ксенология в исследованиях мультикультурного диалога // Слово, высказывание, текст: Сб. науч. тр. I Межд. науч.-практ. конф. / Ред. Т.В. Плесканюк. Н. Новгород: ИП Краснова Н. А., 2015. С. 25-31.
11. Арпентьева, М. Р. Ксенопсихотерапия // Философия и космология. 2015. № 1 (V. 15). С. 163-181.
12. Бахтин, М.М. Эстетика словесного творчества. М.: Искусство, –1979. 424 с.
13. http://samlib.ru/w/wagapow_a_s/poetic-transl.shtml Гончаренко С.Ф. Тетради переводчика
14. Ганшина, К.А. Французско – русский словарь. Москва, Издательство
15. «Русский язык» – 1977.
16. Поэтический текст как объект перевода. Лингвостилистические особенности поэтического текста – [http://www. litways. ru/walls-](http://www.litways.ru/walls-134-1.html) 134-1.html
17. Раевская, О.В. Новый французско – русский и русско – французский словарь. Москва, Издательство «Русский язык» – 2001. 600 с.

Sevda Allahyarova

Summary

Translation, the process of translation and translator's skills

The article takes into account the actual problems such as translation, the process of translation, the difficulties of translation and translator's skills. Also the article deals with the choice of the materials for translation, poetic translation, the difficulties of poetic translation and translation from the original. Five poems of Victor Hugo in the original variant with their translation done from the original by the author of the article are included in the article.

Севда Аллахярова

Резюме

Перевод, процесс перевода, и компетенция переводчика

В статье рассматриваются актуальные вопросы такие как перевод, процесс перевода, трудности перевода, компетенция переводчика. В статье также затрагиваются вопросы о выборе материала для перевода, поэтический перевод, трудности поэтического перевода, перевод с оригинала. В включены пять стихотворений Виктора Гюго с оригинальным вариантом переведенные автором статьи.

Rəyçi: fil.f.d., dos. S.Vahabova

Redaksiyaya daxil olma: 14.10.2021

Təkrar işlənməyə göndərilmə: 13.11.2021

Çapa qəbul olunma: 29.11.2021